

[Levinson.]

Planteproduktion og til Begrænsning af den meget store Arbejdsløshed paa Landet.

Jeg har bemærket de af den højtærede Statsminister for nylig skitserede Planer om Foranstaltninger til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden og til Mildnelse af Kaarene for de arbejdsløse, og jeg vil gerne takke den højtærede Regering for det nye Initiativ, der her er taget overfor Erhvervsløsheden. Arbejdsløsheden paa Landet er overmaade stor, og Kaarene herude er meget strenge. Det af den højtærede Socialminister nedsatte Arbejdsløshedsraad, maa derfor hilses med største Tilfredshed. Til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden for Landets Vedkommende gælder det om, at Amter, Kommuner og private nu virkelig vil yde deres Medarbejderskab til hurtig Iværksættelse af de for Raadet skitserede Arbejder, som i betydelig Udstrækning vil kunne modvirke Arbejdsløshedens Hærgen paa Landet.

I denne Forbindelse vil jeg gerne henvende det nedsatte Arbejdsløshedsraads Opmærksomhed paa nogle Problemer, der i saa Henseende har nogen Betydning. Først den paa Landet saa stærkt fremherskende Tendens til at ansætte urimeligt lave Arbejds lønninger, Lønninger, der giver Indtryk af, at mange Landmænd ikke rigtig forstaar, hvad Nød og Savn egentlig er. Derfor tillader jeg mig at henstille, at Arbejdsløshedsraadet er opmærksomt paa, at de Lønninger, der beregnes for det Arbejde, der her iværksættes, ogsaa giver Arbejderne Adgang til et anstændigt Udkomme. Jeg tror ikke, at Samfundet, ej heller Landbruget, i det lange Løb er tjent med den Mislønning af Arbejderne, som i saa vid Udstrækning finder Sted, og skulde den i væsentlig Grad blive praktiseret ogsaa ved de her paatænkte Arbejder, vilde disse kun i begrænset Grad opfylde den ene Del af deres Mission.

For det nedsatte Arbejdsløshedsraad synes jeg i øvrigt der er Opgaver og Arbejdsstof nok. Kan det lykkes at drage Landkommunerne med ind i Opgaverne, saa kan der ved disses Vejarbejder over hele Landet, men navnlig i Jylland, maaske navnlig i det nordlige Jylland, findes store Muligheder for Beskæftigelse af et meget betydeligt Antal Arbejdere ved samfunds-

nyttigt og værdiskabende Arbejde. Men ogsaa ved Kultivering af Moser og Heder og ved Afvandingsarbejder er der betydelige Opgaver. Jeg peger bl. a. paa, at i Hjørring Amt findes der meget store Omraader, der i en Tid som denne bør udnyttes til Beskæftigelse af de ledige og til Forøgelse af den danske Jords Ydeevne; omkring Sørrig Mose er der betydelige Arealer, hvis Kultivering kan give Beskæftigelse til mange Hænder. Og i Regelen er det saadan, at paa de Egne, hvor disse store Opgaver findes, er Arbejdsløsheden overordentlig stor.

Uden ellers at være Modstander af Maskinteknikkens Fremtrængen vil jeg ogsaa gerne henstille til Arbejdsløshedsraadet at være opmærksomt paa, at det bliver Menneskene og ikke Maskinerne, der faar Beskæftigelse. Ved et større Afvandingsarbejde i Hjørring Amt, som i Sommer blev udbudt i Licitation, havde saaledes nogle Arbejdere tilbudt at udføre Arbejdet ved Menneskekraft, ved Haandkraft, for et Beløb af godt 70 000 Kr., hvad der vilde give Arbejde til 100 Arbejdere i ca. 100 Dage, altsaa i alt en 10 000 Arbejdsdage. Men dette Tilbud blev ikke antaget. I Stedet for blev et lavere Tilbud antaget, og en Gravemaskine blev sat i Bevægelse, hvorved der blev sparet en 12—14 000 Kr. i Arbejdsomkostninger, men til Gengæld har ogsaa kun en 6—8 Arbejdere fundet Beskæftigelse ved dette betydelige Arbejde og tilmed kun i nogle ganske faa Maaneder. I en arbejdsløs Tid som den, vi lever i, synes jeg ikke, Samfundet har Raad til at lade Arbejderne gaa ledige, fordi Maskinerne i saadanne Tilfælde er i Stand til at arbejde billigere. Jeg tror ogsaa, at hvad der spares i direkte Omkostninger, kommer Samfundet til rigeligt at udrede i Form af større Understøttelser, ved Siden af at Vilkaarene for Arbejderne bliver forringet.

Jeg vil ligeledes gerne pege paa, at de Arbejder, der maatte blive iværksat til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, først og fremmest bør gives til de egentlige Lønarbejdere og blandt disse atter fortrinsvis til dem, der ved egne Bidrag har søgt at værne sig imod Arbejdsløshedens værste Følger. I nogle Kommuner har man kunnet konstatere, at en væsentlig Del af Vejarbejdet er overdraget til Landmænd, medens i alt Fald en Del af de egentlige Arbejdere